

LBRIS

We know
books

Preot Gheorghe Orlov

Cum să trăiești într-o familie

Plide și istorisiri de folos

Traducere din limba rusă:

Florentina Cristea

EDITURA EGUMENIȚA

2022

Cuprins

Părinți și copii

Povestea unui cerșetor orb și cu o mână uscată	5
O cumplită învățare de minte a unei fiice nerespectuoase	7
Despre pedeapsa lui Dumnezeu care l-a lovit pe un fiu, pentru că nu și-a îndeplinit sfânta îndatorire față de mama sa	8
Învățătura de minte dată de o mamă răposată unui fiu nerespectuos	10
Învățătura de minte a unui fiu care nu a prețuit binecuvântarea mamei sale	11
Ce îi învață albinele pe copiii care nu își respectă părinții	14
De ce uneori copiii nu își cinstesc părinții	16
O întâmplare ciudată	16
Urmările blestemului unei mame	21
Meșterul pedepsit	24
Semnalul de alarmă	25
Căință târzie	26
Nu ridică mâna asupra mamei tale	27
Puterea îngrozitoare a blestemului unei mame	29
Un fiu pedepsit	32
O moarte năprasnică	35
Copii nerecunoscători	37
Către copii	38

LIBRIS	We know	
Un exemplu de dragoste tandră de copil		39
Ascultarea față de părinți este mai presus de post și rugăciune		45
Exemplul părinților este cel mai bun mijloc pentru educația copiilor		49
Pedeapsa		52
Rugăciunea copiilor		55
Ogorul cultivat cu lacrimi		58
Puterea rugăciunii părinților pentru copii		61
Sfinții ne-au dat exemple minunate de ascultare față de voia părintească		63
Pentru rugăciunea mamei		68
Viața lui Aviv		72
Lacrimi sincere		74
O pedeapsă cumplită îi așteaptă și pe părinți pentru proasta educație a copiilor lor, și pe copii pentru necinstirea părinților lor		76
Sfaturile Sfinților Părinți cu privire la educarea fiicelor		83
Să fim cât mai atenți posibil în prezența copiilor		84
Sfaturi către părinți cu privire la educația copiilor		86
Testamentul unui tată		91
Cea mai bună moștenire a copiilor este viața cucernică a părinților lor		92
O mamă luminată de cuvântul și de suferințele fiului ei		98
Moabiteanca Rut		106
Una dintre greșelile părinților		110
Povestea arhimandritului Ambrozie		111
Despre creșterea copiilor în duhul credinței și al evlaviei		122
Un tată rău		129
Blestemul nebun		138

Dragostea mamei biruie totul	141
Lacrimile mamei	144
Nu cârțiți, mameilor, la pierderea copiilor	148
Povestea unei mame despre un vis minunat, în care i s-a arătat toată viața viitoare a fiului ei	150
Consolarea unei mame, care s-a întristat pentru pierderea unicului ei copil	155
Rugăciunea părintească smerită și unită cu credința puternică în Domnul are mare putere	156
Dragostea de familie sinceră și curată nu numai că îi înalță din punct de vedere moral pe însiși cei pătrunși de ea, ci aduce și fericire întregii familii și îi pune pe membrii familiei în relații bune și cu mediul înconjurător	159
O mamă model	167
Dragoste de mamă	170
Un tânăr pe care tatăl său muribund l-a încredințat ocrotirii lui Dumnezeu	171
O mamă vitregă rea	172
Atitudinea creștină a tatălui vitreg și a mamei vitrege față de fiii și fiicele vitrege	175
Un fiu vitreg, pe nume Mitiușka	182

Soți și soții

O soție care a rămas fidelă soțului ei și ajutorul neașteptat	187
O poveste pentru mângâierea soțiilor nefericite	189
Mila lui Dumnezeu într-un moment greu al vieții	196
Mângâiere pentru soții fără copii	198
Învățătura Sfântului Ioan Gură de Aur despre păzirea dragostei și a fidelității conjugale	200

Sfânta Iuliana din Murom – model de femeie creștină din Rusia	207
Două perechi	216
O armă nebiruită	223

Văduvi și văduve

Cuvânt de mângâiere al Sfântului Ioan Gură de Aur către o femeie văduvă	225
Către văduvi și văduve	228

Frați și surori

Cât de plăcută lui Dumnezeu este armonia în familie	239
O întâmplare adevărată	240
Sora cea bună	241
Un frate iubitor	248
Despre dezbinarea în familie	250
Dumnezeu să te ierte!	252
A venit un militar	255
Pietrarul Kuzmin	258
Când nimeni nu poate, Dumnezeu te ajută	260
O mică pildă	261
Orfanii	262

Distribuție:
S.C. Egumenița S.R.L.
tel./fax: 0236-326.730
e-mail : editura@egumenita.ro
www.egumenita.ro

Traducerea s-a făcut după originalul în limba rusă:

Как должно жить в семье

(сборник бесед, повестей и рассказов
духовно-нравственного содержания)

Corector: **Oana Raluca Pleșa**

© Editura Egumenița pentru prezenta ediție

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

ORLOV, GHEORGHE

Cum să trăiești într-o familie / preot Gheorghe Orlov ; trad.
din limba rusă: Florentina Cristea. - Galați : Egumenița, 2022
ISBN 978-606-550-478-3

I. Cristea, Florentina (trad.)

Părinți și copii

Povestea unui cerșetor orb și cu o mână uscată

„Zilele acestea – a povestit un domn respectabil – a venit la mine un cerșetor orb, care mai avea totodată și o mână uscată, firește, să ceară de pomană. Eu am început o conversație cu el și din curiozitate l-am întrebat, printre altele, de cât timp l-a lovit această nenorocire, care îl obligă să umble cu traista prin lume, și care anume este cauza ei. Și iată ce mi-a relatat cerșetorul.

– Vinovat sunt eu înaintea lui Dumnezeu și înaintea oamenilor – așa și-a început el povestirea – vinovat! Iată, este deja al șaselea an de când umblu zi de zi de la o casă la alta; și cu patru ani înainte de asta am zăcut la pat, exact ca un buștean; deci, patru și cu cinci – nouă, și încă ceva în plus. Așadar, este deja al zecelea an de când m-a lovit mânia lui Dumnezeu. Eu însumi sunt vinovat de nenorocirea mea. L-am mâniat tare pe Dumnezeu! Am păcătuit greu față de El, am încălcat legea Lui cea sfântă!

– În ce privință și cum ai încălcat legea lui Dumnezeu? – l-am întrebat eu nerăbdător. Dar la această întrebare nefericitul a răspuns numai cu lacrimi și suspine amare; în cele din urmă, cu deosebită înflăcărare a rostit:

LEBDIS | We know

– Oare aceasta nu era o încălcare a legii Lui sfinte, când eu îi înjuram tare și cu nerușinare pe părinții mei, dându-le lovituri grele, insuportabile?

– Și la scurt timp după furia ta ți-ai pierdut vederea și mâna?

– Nu au trecut nici două zile – a răspuns el – că am început să simt mai întâi amețală, apoi o slăbiciune puternică și o durere cumplită în toate mădularele trupului. Durerea și amețeaua se înteteau cu fiecare zi tot mai mult, astfel încât, în cele din urmă, mi-am pierdut complet rațiunea și memoria. După aceea, nu mai țin absolut deloc minte ce s-a întâmplat cu mine și cât timp am rămas inconștient; doar că, atunci când am început să îmi vin în fire, nu mai aveam nici mână, nici vedere. Tata și mama (odihnească-se în pace!), după ce mi-am revenit, mi-au povestit că în timpul acestei crize aveam dureri și mă chirceam atât de tare încât toți fugeau din casă și nimeni nu îndrăznea să intre în ea până când eu nu mă linișteam. O, Doamne, Dumnezeu meu! Mare păcătos sunt eu! – a rostit el, oftând și dând semne de căință sinceră ultimelor sale cuvinte.

– Da, ești un om vrednic de milă! – am spus eu. Totuși, roagă-te lui Dumnezeu și El, milostivul, va ierta păcatul tău.

Cerșetorul și-a luat rămas bun de la mine și a plecat. Mult timp m-am gândit la el, iar cuvintele lui au răsunat în urechile mele, prezentând în mod viu fapta acestui om nefericit și pedeapsa cea dreaptă a Celui Atotvăzător”.

O cumplită învățare de minte a unei fiice nerrespectuoase

Într-unul din ziarele din sud este publicată următoarea povestire a unui martor ocular: „În micul cătun Varvarovka din gubernia¹ Ekaterinoslav trei persoane, care se aflau la vânatoare pe domeniul moșierului, la sfârșitul vânătorii trecură pe la arendașul acestei moșii; după câțva timp li se spuse că în coliba ocupată de vechil (administratorul moșiei) se întâmplă ceva deosebit; vânătorii merseră în colibă și văzură în colțul camerei o femeie în vârstă, soția vechilului, care plângea, iar în mijlocul camerei – pe fiica sa, o fată în vârstă de 15 ani, care își ținea mâna la ochiul stâng; se dovedi că înainte cu câteva minute fiica începuse să își ocărăscă mama pentru că aceasta o obligase să muncească și, printre altele, spuse: «Să-ți iasă ochii, vrăjitoare bătrână!»

Mama, o femeie foarte blândă, fiind jignită, începu să plângă și se îndreptă spre ieșire. Dar nici nu apucă să închidă ușa după ea, că își auzi fiica țipând: ea se întoarse și văzu că la ochiul stâng al fiicei ei, care până atunci fusese complet sănătos, se întâmplă ceva deosebit.

Vânătorii, apropiindu-se de fată, văzură o tumoare roșiatică, formată în jurul ochiului; pupila căzu în adânc, iar albul ochiului rămase la loc: evident, ochiul plesni, întrucât din el curgea apă. El avea o înfățișare îngrozitoare și producea o impresie copleșitoare:

¹ Gubernie – (rus. *gubernija*) unitate teritorial-administrativă în vechea Rusie.

UBRIS | We know books

membrana, care acoperea pupila, căzu în mijloc și formă câteva încrețituri. Când fu întrebată, fata răspunse că în momentul ieșirii mamei sale din cameră ea simți în ochiul stâng o mâncărime, iar apoi o durere acută. Aceasta o afectă atât de tare încât tot timpul, cât po-vesti, ea tremură din tot corpul ei”.

În veacul nostru de necredință o astfel de întâmplare uimitoare merită relatată.

Despre pedeapsa lui Dumnezeu care l-a lovit pe un fiu, pentru că nu și-a îndeplinit sfânta îndatorire față de mama sa

„Noi am fost doi frați - i-a povestit un țăran bătrân preotului său paroh - eu și fratele meu mai mare, Alexandru; și noi locuiam la tata împreună. Părinții noștri erau oameni credincioși, mergeau des la biserică și Domnul, se pare, ne-a binecuvântat, dându-ne bunăstare în toate. După moartea tatălui nostru, fratele meu mai mare, Alexandru, nu a mai vrut să locuiască împreună cu mine și, primindu-și partea cuvenită din averea părintească, a plecat; mama noastră și-a dorit să locuiască împreună cu el, pentru că fratele meu avea copiii mici, iar eu aveam pe atunci fiul deja însurat. După despărțire, fratele meu a început curând o nouă viață, mergea cu râvnă la biserică și trăia cu mine în înțelegere și armonie. Însă vrăjmașul, mișelul, l-a amăgit; odată, după sărbătorile de iarnă, au venit la fratele meu niște vizitatori, staroveri pomorienii²,

² Biserica Ortodoxă Pomoromană Veche, cunoscută și sub numele de Biserica Pomoriană, este o ramură a fracțiunii fără

și i-au citit, «pentru mântuirea sufletului», o carte. Din acel moment fratele meu s-a schimbat complet: a început să mă evite și pe mine, numindu-mă om lumesc, și nu a mai vrut nici să bea, nici să mănânce împreună cu mine, și pe mama noastră a încercat să o convingă să părăsească credința ortodoxă și să treacă la vechea credință, la staroveri. Însă mama nu a fost de acord.

Între timp am auzit că bătrâna noastră mamă s-a îmbolnăvit grav. Vin la fratele meu și întreb: «Cine dintre noi să meargă după preot, să o spovedească și să o împărtășească pe mama noastră bolnavă?». «De ce? - întreabă fratele meu. Doar noi trăim acum după vechea credință». Trist m-am simțit după aceste cuvinte ale fratelui meu și, înhămându-mi caii, eram gata să merg în sat după batiuşka, însă fratele meu mi-a spus hotărât că el pentru nimic în lume nu îl va lăsa pe preot să intre în casa sa. Același lucru l-a spus și la rugămintele mamei și prin toate mijloacele a abătut-o de la ultima pregătire dinainte de moarte. Așa că preotul nu a fost lăsat să o vadă pe cea muribundă. Înainte de a muri, mama i-a spus fiului ei: «Iată, fiul meu Alexandru, din vina ta eu mor nespovedită și neîmpărtășită!».

Și nu au trecut nici două săptămâni de la moartea mamei noastre, că fratele meu Alexandru a fost strivit mortal de un buștean în timpul tăierii pădurii, și aceasta în timp ce colegul lui, care era jos sub bușteni, a rămas nevătămat. Fratele meu era cu ferăstrăul sus,

preoți a Vechilor Credincioși (a Staroverilor), născută dintr-o schismă în cadrul Bisericii Ortodoxe Ruse la sfârșitul secolului al XVII-lea.

IBDIS | We know

deasupra buștenilor care cădeau la pământ, și a căzut sub ei, nereușind să își rostească ultimul cuvânt”.

Învățătura de minte dată de o mamă răposată unui fiu nerespectuos

În „Ziarul comercial” din Iaroslavl scrie că într-un sat, la cincisprezece verste³ de acest oraș, trăia o văduvă, o țărancă săracă, mamă a doi fii. Fiul cel mare izbutise cumva să se îmbogățească, trăia separat de mama sa și îi refuza chiar și o bucată de pâine; fiul cel mic era sărac, dar cinstit și respectuos față de mama sa. La un moment dat bătrâna moare; trebuie îngropată, însă nu există niciun ban. Nora răposatei, soția fratelui mai mic, merse la nora mai mare după ajutor, în lipsa soțului acesteia, și după multe rugăminți reuși să obțină de la ea pentru înmormântare o rublă. Când fiul cel mare al răposatei, întorcându-se acasă, află despre acest lucru, fu cuprins de o furie cumplită: își certă și își bătu soția, întrebând de ce a dat bani în lipsa lui, și, în cele din urmă, merse la coliba fratelui, unde sub polița cu icoane zăcea mama lui, gata pentru a fi dusă la biserică.

Fără să dea vreo atenție trupului mamei lui, care încă nu apucase să se răcească, acest fiu obraznic și nerespectuos, care uitase de frica de Dumnezeu și de rușinea înaintea oamenilor, se repezi cu pumnii asupra soției fratelui său, cerându-i înapoi rubla care i-a fost dată. De frică, sărmana femeie îi arată că banii sunt

³ Versta – (rus. *versta*) unitate de măsură a distanței egală cu 1,068 km, folosită în trecut.

sub poliță. „Ia-i; dacă vrei, ia-i singur, eu nu îndrăznesc: e păcat!” – spuse ea. „Proasto ce ești!” – exclamă fiul cel rău și întinse mâna către poliță să ia banii. În acest timp se aplecă un pic către trupul celei răposate. Însă în acel moment răposata îl apucă brusc de mână și îl strânse tare-tare, deschizând pentru o clipă ochii, după care adormi iarăși, cufundându-se în somnul morții. Se spune că fiul cel mare de frică își pierdu mințile și puțin probabil să mai fi rămas printre cei vii.

Învățătura de minte a unui fiu, care nu a prețuit binecuvântarea mamei sale

De obicei, părinții își binecuvântează copiii atunci când se despart de ei, îi binecuvântează la căsătorie, îi binecuvântează și pe patul de moarte. Prin urmare, se poate înțelege acea mâhnire și tristețe profundă, pe care părinții o simt la despărțirea de copii. Așa că, tot ceea ce au ei în inimă părinții le revarsă în binecuvântarea lor, dată propriului copil. Cine nu știe, de exemplu, cu câtă afecțiune îl trimite părinții iubitori pe fiul lor la război? Câte urări de bine, câte binecuvântări se revarsă direct din inima părintească și sunt trimise în urma lui?! Câte rugăciuni pentru păstrarea vieții lui?! Și nu în zadar sunt aceste rugăciuni sincere, care ies din adâncul sufletului! Au existat cazuri în care icoana purtată de fiu la piept, pe care părinții lui i-au dat-o ca binecuvântare, această icoană, primită cu credință, s-a dovedit a fi o ancoră salvatoare de la moarte printre miile de morți din jur. Dar, în schimb, ce urmări dezastruoase sunt atunci când binecuvântarea părin-

IBRIS | We know
books

tească este tratată cu nepăsare, fără cinstea și evlavie
cuvenită?!

Iată o pildă. O moșiereasă evlavioasă avea un fiu, tânăr. El se pregătea să meargă la serviciu în Sankt-Petersburg. Ca o creștină adevărată, mama evlavioasă i-a dat fiului ei ca binecuvântare icoana din Ahtâr a Maicii Domnului. De obicei, această icoană este întunecată, ștersă. În plus, icoana dată ca binecuvântare de mama sa evlavioasă, nu era înrămată. Era vară. În apropierea zilei în care se săvârșește sărbătoarea în cinstea icoanei din Ahtâr a Maicii Domnului, în luna iulie, tânărul plecă la drum. În jur numai stepă sălbatică, urâtă, năpădită de iarbă înaltă și buruieni.

Visele roiau o mulțime în capul tânărului, care ședea singur în trăsură. Viața viitoare, balurile strălucitoare, teatrele, relațiile cu persoane nobile – toate se perindau prin capul tânărului. Dar, trecând din lumea fanteziei la realitate, el văzu icoana, pe care cu lacrimi și vorbe de despărțire i-o dăduse mama lui ca binecuvântare. Însă n-avea unde să o pună. „Ce să fac cu ea? – se gândi tânărul cel ușuratic. Unde să o pun? Și cum și unde pot pune eu această icoană întunecată, neatractivă și ștersă? Căci acolo, în Petersburg, nu voi avea unde s-o pun printre mobilierul meu luxos. Și, în cele din urmă, este și rușinos să pun o astfel de icoană”. Și, fără a se gândi prea mult, într-o supunere nebună față de jalnica deșertăciune a lumii, luă icoana și o aruncă afară din trăsură în buruienile înalte ale stepei.

Călătoria se sfârși cu bine. Tânărul veni în Petersburg și intră în serviciu. Când se instalară în apartament, servitorul lui, așezând lucrurile, își aduse aminte de sfânta icoană și îl întrebă pe boier: „Unde este,

boierule, iconița pe care v-a dat-o doamna ca binecuvântare?”. Boierul îi spuse adevărul: că a aruncat-o în stepă. Îngrozit de o asemenea nechibzuință, servitorul îi spuse îndată tânărului boier: „Boierule, nu ați făcut bine, nu veți avea parte de fericire fără binecuvântarea mamei; rugăciunea mamei chiar și de pe fundul mării te scoate, iar cine nu o cinstește, acela în veci nu va cunoaște fericirea”. Boierul îl liniști cât putu pe bătrân, iar el în vârtejul năvalnicei vieți lumești uită de fapta sa, dar nu pentru mult timp.

Curând i se întâmplă ceva neplăcut; și servitorul îi aduse aminte de binecuvântarea mamei sale. Boierul tăcu, dar după aceea începu să îi vină în minte fapta sa cu binecuvântarea mamei sale de fiecare dată când i se întâmplau neazuri; iar ele se repetau tot mai des: la serviciu nu prea avea succes. Iar servitorul o ține întruna pe a lui despre binecuvântarea mamei. Dar, iată, ultima lovitură de tunet căzu peste capul tânărului: el primi vestea că mama lui muri. Tristețea și deznădejdea se strecurară în sufletul nefericitului tânăr. Gândul că o pierdu pe iubitoarea sa mamă, că el a tratat cu nepăsare binecuvântarea ei, că, în cele din urmă, a doua binecuvântare din partea mamei sale nu o va mai putea primi – toate îl ucideau și el căzu complet în deznădejde. Iar servitorul începu atunci să îl roage și să îl îndemne pe tânărul boier să renunțe la serviciu, să meargă acasă și să întrebuințeze toate mijloacele posibile pentru găsirea icoanei.

Tânărul se căi pentru fapta sa, își părăsi slujba și plecă iarăși cu caii săi acasă. Parcurseră deja câteva verste din stepă. Deodată caii turbară și o luară la goană... Trăsura se răsturnă, boierul se prăvăli,

IPDIS

We know
books

vizitiul și servitorul, de asemenea, se prăvăliră și ei, dar ceva timp mai târziu. Apoi porniră să îl caute pe boier și curând îl găsiră. Dar ce tablou li se înfățișă? Boierul lor zăcea leșinat cu chipul desfigurat, iar sub cap avea cea icoană pe care i-o dăduse înainte de plecare mama lui ca binecuvântare, icoana din Ahtâr a Maicii Domnului. Uimiți, vizitiul și servitorul căzură în genunchi și, dându-le lacrimile, îi mulțumiră lui Dumnezeu. Tânărul, venindu-și în fire și văzând binecuvântarea mamei sale, începu să plângă cu lacrimi fierbinți, mulțumind lui Dumnezeu pentru învățătura de minte. Pe jos duse sfânta icoană acasă, construi o biserică, iar icoana, acoperind-o cu veșminte scumpe, o așeză în biserică.

Ce îi învață albinele pe copiii care nu își respectă părinții

Sentimentul iubirii față de părinți Domnul l-a pus în inima fiecărui om. Dar ce vorbim despre oameni? Uitați-vă la albine: ele nu își părăsesc matca nici măcar atunci când ea nu mai poate face nimic pentru ele și, schiloadă sau bolnavă, cade în fundul stupului. Nu poți privi fără compasiune cum aceste musculițe ale lui Dumnezeu se străduiesc din toate puterile lor să își ridice matca de pe fundul stupului: ele se lasă în jos, agățându-se una de alta, pe fundul stupului și formează o scară, în speranța că matca va urca pe această scară în sus, unde o așteaptă cele mai bune servicii. Iar, dacă ea este atât de slăbită încât nu poate ieși de acolo, atunci rămân lângă ea câteva albinuțe cu miere,

care o hrănesc pe matca lor bolnavă și o încălzesc, strângându-se pe lângă ea.

Și este impresionant să vezi cum acești copii sânguincioși nu își părăsesc mama lor nici măcar atunci când ea moare: ei dau din aripioare peste ea, încercând parcă să o învie, și numai atunci când văd că totul este în zadar, zboară cu un zumzet plin de jale de lângă ea. Văzând acest lucru, fără să vrei, te gândești: veniți aici voi, oamenilor, înzestrați cu rațiune, și învățați de la aceste creaturi mici nu numai înțelepciunea, sânguința, chibzuința și dragostea lor pentru copilașii lor - tinerele albinuțe, ci vă minunați și de dragostea lor pentru mama (matca) lor, învățați de la ele această virtute. Dar noi nu suntem animale, nu suntem niște sălbatici, niște păgâni, care nu îl cunosc pe Dumnezeu; nouă Domnul Dumnezeu ne-a spus: *Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta, ca bine să-ți fie și mulți ani să trăiești pe pământ.*

Mult ne-au scris despre această poruncă mării învățători ai Vechiului Testament, mult ne-au învățat acest lucru Sfinții Apostoli și tot timpul ne-a învățat și ne învață sfânta noastră maică, Biserica Ortodoxă. Ea ne învață că celui ce îi cinstește pe tatăl și pe mama sa Domnul îi trimite binecuvântarea Sa și viață lungă, iar pe cel ce nu îndeplinește această sfântă poruncă îl lovește blestemul lui Dumnezeu. Iată ce ne învață în această privință înțeleptul Isus, fiul lui Sirah: „Celui ce îl cinstește pe tatăl său - spune el - i se iartă păcatele”. Ce înseamnă acest lucru? Acest lucru înseamnă că Domnul pune un preț atât de mare pe dragostea copiilor față de părinți, încât El ne iartă păcatele noastre dacă noi îi iubim din tot sufletul pe părinții noștri, dacă